

Ἡ νεότης τοῦ Δ' Ἀννουίντζιο

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ζωὴν ἐνυπῆρχεν ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Γαβριὴλ Δ' Ἀννουίντζιο. Ἐσπῶντος ἐδημοσιεύθησαν μερικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ εἰς τὸν Ἰταλικὸν περιοδικὸν γραφεῖσαι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1875 μέχρι τοῦ ἔτους 1880, ὅτε δηλαδὴ ὁ ποιητὴς ἦγεν ἡλικίαν 12-17 ἔτων.

Καὶ γράφει πρὸς τὸν διδάσκαλόν του :

«Ἐχὼ πατέρα καὶ μητέρα, οἱ ὁποῖοι μὲ λατρεύουν καὶ ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν μου καὶ τ' ἀγαθὰ μου. Ἐχὼ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς, οἱ ὁποῖοι μοῦ κáινουν τὴν ζωὴν ὡς ἂν μίαν ἀτελείωτον ἑορτὴν μετὰ τὴν λευκότητα τῆς καρδίας των. Συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀγαποῦν καὶ μ' ἐτιμοῦν. Καὶ σὰς, ὅστις μὲ διδάσκειτε καὶ ἐνσταλάζετε εἰς τὴν ψυχὴν μου τὸν ἥλιον πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν τοῦ Παραδείσου, ὅστις μὲ κáινει νὰ ἐγείρω τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ γίνω δάκρυ εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἀθάνατον Θεόν, διότι μ' ἐλάσσε».

Ἀλλὰ μετὰ τῆς ἀγάπης τῆς ζωῆς εἶχε καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν δόξαν καὶ τὴν σπουδὴν.

—Ἀγαπῶ τὴν δόξαν—ἐγραφεν εἰς τὸν πατέρα του—διότι γνωρίζω πόσον θὰ ἠγάλλεσθε ἐάν ἤκούετε τ' ὄνομά μου δοξασμένον. Ἀγαπῶ τὴν ζωὴν, διότι γνωρίζω ὅτι αὕτη πρέπει νὰ εἶνε στήριγμα καὶ παρηγορία τῆς ἰδιότης σας».

Καὶ ὅταν ἐβλέπε τὰς ἐλπίδας τοῦ ἐποστηριζομένου ἐνθέμως ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ τοὺς ἰδιούς του, ἀνελάμβανε σθένος καὶ ἠύχετο νὰ ἦτο ἡ Πατρίς, οἱ Ἰταλοὶ καὶ σύμπασα ἡ ἀνθρωπότης ἐν καὶ μόνον πρόσποτον διὰ νὰ τὸ ἐναγκαλισθῇ. Καὶ ἀνεφώνει :

«Γονεῖς μου, σὰς εὐχαριστῶ, διότι μ' ἐφέρατε εἰς τὸν κόσμον, σὰς εὐχαριστῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς διότι μ' ἐκάματε καλὸν κατὰ τὴν καρδίαν. Σὰς λατρεύω, καὶ ἂν ἡ Πατρίς μίαν ἡμέραν ὑπερηφανευθῇ δι' ἐμὲ, θέλω οἱ ἔπαινοι νὰ δοθῶν εἰς σὰς καὶ οὐχὶ εἰς ἐμέ».

Κατὰ τὸ ἔτος 1879 ἐγραφε τὰ πρώτῃ του ποιήματα, τὰ ὁποῖα ἀνατυπωθέντα ἀργότερον ἐπέσυραν ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ Κιαρίνι. Καὶ τότε ἠσθάνθη ὅτι ἦτο «ὄχι πλέον ἄνθος ἄλλ' ἀνήρ μετὰ νύφρα ἰσχυρά, μετὰ πάθη φλογερὰ, μετὰ ἀπέραντα ἰδανικά» καὶ διερωτᾶτο : «θὰ φθάσω ἀρᾷ γε εἰς τὰ ἀκρότατα τῆς τέχνης ἢ θὰ ἐποκίψω μαχόμενος ;»

*

Καλλιτεχνῶν ἀνέκδοτα

Ὁ Ἰταλὸς καλλιτέχνης Ἀχιλλεὺς Δονδίνι, πατὴρ τοῦ διασήμου Καίσαρος Δονδίνι, ἐδανείσθη μίαν ἡμέραν τὸ ὄπλον καὶ τὸν σκύλον ἑνὸς φίλου του, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ κυνηγήσῃ. Ὅταν ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ κυνήγιον ἔκλεισεν εἰς ἓνα σάκκον τὰ πουλιὰ ποῦ εἶχε σποτώσῃ διὰ νὰ τὰ στείλῃ εἰς τὸν φίλον του. Φαντασθῆτε ὅμως τὴν ἐκπληξιν τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ὅταν ἤνοιξε τὸν σάκκον καὶ εἶδεν ὅτι δὲν περιεῖχε τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ ... περροῦκας.

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ὁ Δονδίνι ὅταν ἤλθεν ἡ ὥρα τῆς παραστάσεως ἤνοιξε τὸν σάκκον εἰς τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι εὐρίσκονται αἱ περροῦκαι καὶ ἀντ' αὐτοῦ εὗρε τὰ θύματα τοῦ κυνηγίου του.

Δεύτερον ἰταλικὸν ἀνέκδοτον. Ἡ πρωταγωνίστρια τοῦ θιάσου Πάστα Πιερίνα Κανιόνι ἐμάλωσε μετὰ τὸν διευθυντὴν τῆς καὶ ὑπεκρίθη τὴν ἀσθενὴ διὰ νὰ μὴν παραστήσῃ.

Ὁ ἱμπεράτορ Κιαρέλλα πληροφορηθεὶς τὰ συμβάντα καὶ ἐννοήσας ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἰδιοτροπίας, ἐσκέφθη ἀμέσως νὰ εὗρῃ ἀντιφάρμακον. Παρήγγειλε

λοιπὸν ἀμέσως εἰς τὸ τυπογραφεῖον νὰ τυπωθοῦν προγράμματα μετὰ τὴν προσθήκην : «τὴν ἐσπέραν ταύτην αἱ τιμαὶ θὰ εἶνε ἠξημεῖναι, ἐπειδὴ δὲν παριστάνει ἡ Κανιόνι». Περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἰδιοτροπία τῆς ἠθοποιῶ ἐθαλαπτεύθη πολὺ γρήγορα.

*

Διόλαχοι ρῖνες

Εἶνε πολὺ περισσότεραι ἀπὸ ὅσας δύνανται κανεῖς νὰ φαντασθῇ. Ὁ Σουανὸ ντὲ Μπερζεράν ἔχει προζατόχους καὶ διαδόχους ὄχι ὀλίγους. Ὁ Σολομὼν π. γ. εἶχε μίαν μύτην περὶ τῆς ὁποίας γίνεται λόγος εἰς τὸ «Ἀσμά ασμάτων». «Ἡ μύτη του εἶνε ὡς ἂν πύργος ποῦ παρατηρεῖ πρὸς τὸ μέρος τῆς Δαμασκοῦ». Ὁ Κύρος ἐλατρεύετο ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἰδίως διὰ τὴν μεγαλοπρεπὴ ἀτίειον μύτην.

Ὁ Ροδόλφος τοῦ Ἀψβούργου εἶχε μίαν τόσο μεγάλην προβοσκίδα, ὥστε κáπτιος χωρικός ποῦ τὸν συνήνησεν εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἐφώνησε :

—Ἐ πατριώτη! πήγαινε παρὰ πέρα γιατί μοῦ φράζεις τὸν δρόμον μετὰ τὴν μύτη σου.

Ὁ αὐτοκράτωρ παρεμέρισε χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, συλλογιζόμενος ἴσως ὅτι ὁ χωρικός εἶχε δίκαιον. Ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ὁβίδιος εἶχον ἐπίσης μεγάλες μύτες. Κανεῖς ὅμως ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶχε μύτην τόσο μεγάλην ὥσον ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Πουί, ὅστις ἦτο ἀντικείμενον τῆς γενικῆς γλεῦθς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Ὁ δούξ τῆς Ροκελάνς, ὁ ὁποῖος εἶχε τοῦ γαντίον πολὺ μικρὰ μυτίστια, εἶπε μίαν ἡμέραν εἰς τὸν ἐλάσκοπον :

—Σεβασμιώτατε, κάμτε μου τὴν χάριν ν' ἀποσυρθῇτε διότι μ' ἐμποδίζετε νὰ ἴδω τὸν βασιλέα.

—Φαίνεται—ἀπήνησεν ὁ σεβασμιώτατος—ἡ μύτη μου ἐμεγάλωσε εἰς βάρος τῆς ἰδιότης σας.

Οἱ ποιηταὶ συχνὰ ἐξήμνησαν τὰς μεγάλες μύτες. Ὁ Λέσσιγκ ἐγραφε διὰ μίαν μεγάλην μύτην ὅτι ὅταν παρνίζετο, τὸ αὐτὶ τοῦ ἰδιοκτείνου τῆς δὲν κατορθώνει ν' ἀκούσῃ τὸ πέντηνισμα. Τόσον μακρὰν εἶνε οἱ ρῶθονες.

*

Ἡ Νέγρη ὡς διδασκάλισσα

Ἡ διάσημος Ἰταλίς ποιήτρια Ἀδα Νέγρη ὑπῆρξεν, ὡς γνωστόν, ἄλλοτε διδασκάλισσα εἰς τὸ χωρίον Μόττα Βισκόντι. Τὸ χωρίον τοῦτο εἶνε μικρότατος καὶ ἄσημος συνοικισμὸς, ὅπου οἱ κάτοικοι ἐλάχιστα μόνον πράγματα γνωρίζουσιν ἐκτὸς τῆς ἀγροτικῆς τῶν ἐργασίας. Οἱ χωρικοὶ ἐνθυμοῦνται μετ' ὑπερηφανείας τὴν μικρὰν καὶ ταπεινοφρονα διδασκάλισσάν των. Εἰς ἐκ τῶν ἄλλοτε μαθητῶν αὐτῆς, ὀνόματι Τσελάριο, ἀφηγεῖται τὰ ἑξῆς εἰς μίαν Ἰταλικὴν ἐφημερίδα :

«Υπῆρξαμεν μαθηταὶ τῆς. Οἱ μαθηταὶ τῆς ἦσαν πολυάριθμοι. Ἰσως ὑπερέβαινον καὶ τοὺς ἑκατόν. Ἡ διδασκάλισσα ἦτο καλὴ καὶ ἐμοίραζε ζαχαρωτὰ εἰς τὰ μικρότερα τῶν παιδίων. Ἀλλ' ἡμεῖς ἡμεῖς ἀδιόρθωτοι. Ἡ καὶ μὲν ἡ Ἀδα—ὅπως τὴν ἐλέγομεν τότε—ἦτο ἀηλησιμένη μάζη μας.»

Οἱ πρόηνι μαθηταὶ τῆς Ἀδας δεικνύουσι μετ' ὑπερηφανείας εἰς τοὺς ἐπισκέπτας των τὸν οἰκίσκον, ὅπου κατῴκει τότε ἡ Νέγρη, τὸ μικρὸν τῆς δωμάτιον, τὸ ὑπερκεῖμενον φούρνου, ὅπου κατῴχουσε κατὰ τὰ μᾶλλον γόνιμα ἔτη τῆς Μούσης τῆς, τὸ μέρος τοῦ δάσους τοῦ Τιτσίνο, ὅπου πολλάκις ἐκάθητο ὄνειροπολοῦσα καὶ συνθέτουσα.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ δάσος χωρικοὶ λέγουσιν ὅτι πολλάκις ἡ Ἀδα Νέγρη ἐσημειώνει βιαστικὰ ἐπὶ τινος

τετραδίου μερικάς φράσεις. Ἄλλ' οἱ ἀγαθοὶ χωρικοὶ ἐπίστευον ὅτι προητοιμάζετο διὰ τὰ μαθήματα τῆς ἐπαύριον.

Ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ ἐννοῇ ὅτι ἡ Ἄδα Νέγρη ἦτο προσωπικότης ἀρχετὰ σημαντικῇ, ἦτο ὁ ταχυδρόμος τοῦ χωρίου ὅστις ὑπέθετε τοῦτο ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἐντύπων καὶ τῶν περιοδικῶν, τὰ ὅποια τῇ ἐστέλλοντο.

Τὸ χωρίδιον ἐκεῖνο ἔμαθε διὰ πρώτην φοράν ὅτι ἡ Ἄδα Νέγρη ἦτο μεγάλῃ ποιήτρια, ὅταν ἐδημοσιεύθη τὸ ποίημά της «Εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀπεργοῦ». Τὸ ποίημα ἐκεῖνο ἐγράφη ὅταν δεκαεπίσχιλοι κτίσται τοῦ Μιλάνου συνώδευσαν εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν ἓνα ἀποθανόντα συνάδελφόν των.

Καὶ ἀπὸ τῆς σαγμῆς ἐκείνης οἱ χωρικοὶ τῆς Μόττα ἠγάπησαν τὴν ποιήτριαν, ἡ ὁποία ἔγραψε διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς.

★

Αἱ χρωματοπινακίδες τοῦ Δελακρουᾶ

Ὁ μέγας ζωγράφος Δελακρουᾶ ἤλλασσε συχνὰ τὸν

συνδυασμὸν τῶν χρωμάτων εἰς τὰς παλλέτας του, εἰς τὰς ὁποίας ἀπέδιδε πολλὴν σημασίαν. Διὰ τὰ πρῶτα ἔργα του ἐχρησιμοποίησε τὴν «παλέτταν τῆς Σκολῆς» ἐφ' ἧς εἶχε τὰ χρώματα μαῦρον καὶ ἄσπρον· τὸ κναινοὺν δὲν ὑπῆρχε. Τὸ ἐσχημάτιζε διὰ τῆς ἐνώσεως τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μαύρου. Βραδύτερον ἐχρησιμοποίησε περισσότερα χρώματα καὶ ὅταν τῷ 1845 ἐξωγράφησε τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Λουξεμβούργου ἐπὶ τῆς παλέτας του εἶχεν: jaune de Naples, ocre jaune, vermillon, outremer, vert Titien, terre de Sienne naturelle, μαῦρον τῆς Διέγης, καὶ laque rouge. Ὁ Δελακρουᾶ ἔξ ἄλλου εἶχε εἰδικὰς καὶ ὠρισμένας γνώμας περὶ τοῦ ἀπολύτου τῶν χρωμάτων, αἵτινες ἐξέπληξαν τοὺς ζωγράφους, οἵτινες παρεδέχθησαν τὸ ἀναντίρρητον τῶν γνώμων του. Οὕτω λέγει: Ἡ σκιὰ οἰουδήποτε σώματος ἡ πίπτουσα ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε χρώματος κυανοῦ—βιολετ (σχηματιζομένου ἀπὸ τὸ terre de Casselnaibeun rouge)· τὸ φῶς κίτρινον, ἡ ἀντανάκλασις πρασίνῃ.

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Δεσποινὶς ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ
ἡ τυχούσα διπλώματος μετ' ἀργυροῦ μεταλλίου